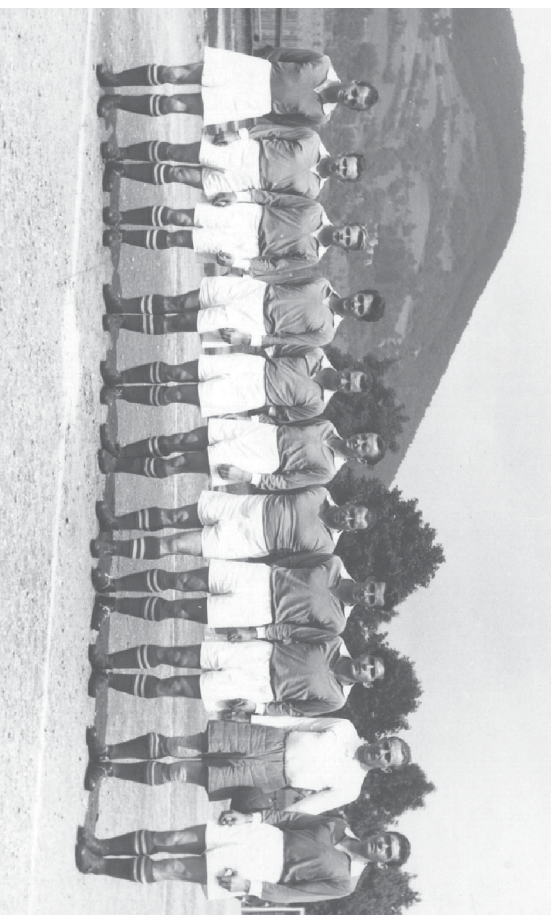

HISTÓRIA FUTBALU

ŠK Ťahanovce bol založený v roku 1931. V sezóne 1951-52 klub dosiahol titul Preborníka Košického kraja. Pripomeňme si zašlú slávu Ťahanovského futbalu, ktorej 50-tiny nám pripomenul p. Hrabáčik. Tento náš futbalový veterán venoval futbalovému oddielu ŠK Ťahanovce album, ktorý tvorí vlastnoručne aj výstrižkami z novín. Jedným článkom z 22.3.1980 si pripomeňme chvíle na štadióne v Košických kúpeľoch. (pripravil: J. Nigut)

Na obrázku: Slávne mužstvo Magnézitky Ťahanovce. Sprava kapitán Štefan Jurík, Jozef Suchanek (syr hrčica za Lok. Košice), D.Pampurák, František Hrabáčik, Vojtech Chmílnický; Július Seles, Ondrej Mlynárik, Jan Hrivnák, Rudolf Fatula, Ondrej Klíma a Čoňa. Za mužstvo ďalej hrávali Štefan Hajtúk, Richard Hojcer, Jozef Tkáčik, Imrich Jeňo.

Zo šoku sa už nepozbierali

V Košickom Večere v čísle 38 sa pisalo: „Do bohatej osemdesiatročnej histórie mesta Košíc sa patrí zlatými písmenami zapísať aj účinkovanie futbalistov Magnézitky Ťahanovce. Tento predmestský klub mal sídlo na Aničke. Hral stále v krajskom majstrovstve. V päťdesiatych rokoch bol jeho štadión v nedeľňajších dopoludňajších hodinách počítne navštevovaný. Ak sa majstrovskému strehnutiu prizeralo iba 500 divákov, hovorilo sa o slabej návšteve.“

deon, Gustáv Horay a ďalší pre svojich hráčov vytvorili dobré podmienky. Navyše tréner J. Keufész, bývalý ligový hráč, mal k dispozícii mimoriadne usilovný kolektív. Hráči sa schádzali štyri razy v týždni, ohliadnuc od toho, že poctivo museli pracovať. Navcivčovali štandardné situácie, mali výbornú kondíciu, hyrili výpom. Zlatou sezónou bol súťažný ročník 1951-52. Suverénnym spôsobom vyhrali krajskú súťaž. Superom nadelili 82 gólov, sami inkasovali iba 31. Za mužstvo

hrali sami mladí hráči, medzi ostrielaných kozákov patrili strelici: Jurík, Chmílnický, Klíma a Seles. Magnézitka Ťahanovce si za svoje prvenstvo vyslúžila právo bojovať o postúp do prvej futbalovej ligy. Kvalifikácie sa zúčastnilo päť slovenských krajských majstrov, a to Magnézitka, Opatová, Topoľčany, Trenčín a Vranov. Celý turnaj sa konal jednotlivo systémom každý s každým, ale na neutrálnej pôde.

Spomienka kapitána mužstva p. Juríka: „Prvý zápas sme hrali v Liptovskom Mikuláši proti Opatovej. Prehrali sme 5:1. Tréner nebol s nami samozrejme spokojný. Stále zdôrazňoval, že dokážeme viac, ale musíme hrať uvoľnene. Osmelili sme sa. V Rožňave sme zdolali Vranov 4:1 a vo Zvolene (zápas sa tipoval v Sazke) sme zvíťazili nad Trenčínom 1:0. V posled-

nom stretnutí sme v Ružomberku nastúpili proti Topoľčanom, ktoré mali o 2 body viac keď nemali na svojom konte ani jednu prehru. Dali sme síce 3 góly, ale rozhodca ich neuznal. Rozhodnutie padlo až v závere, keď odrazená strela od múru sa dostala do našej bránky. Prehrali sme nezaslužené. Topoľčany prirodzene nadpostupom do prvej ligy plesali. Dokonca aj na slávnostnú večeru nás pozvali.

Až po niekoľkých dňoch sme sa dozvedeli, že z našej kvalifikácie nik nepostupuje, že celoštátna liga sa bude hrať naďalej podľa rezortného pracovného zastúpenia a východne Slovensko budú reprezentovať Tatan Prešov a Lokomotíva Košice. Magnézitka mala hrať v druhej lige. Potom prišiel ďalší administratívny zásah. O túto účasť sa vo dvoch zápasoch stretli novoovorené VSS Košice a Potravnár Trebišov. Magnézitka Ťahanovce a jej futbal sa z toho šoku už nespamätali a zostupovali nižšie a nižšie.“

F. Hrabáčik 1980

SÚŤAŽ

Najkrajšia predzáhradka

Zástupca starostu mestskej časti Košice-Ťahanovce vyhlasuje súťaž: „O najkrajšiu predzáhradku mestskej časti Košice-Ťahanovce 2003“.

Do súťaže sa môže prihlásiť každý, komu záleží na životnom prostredí mestskej časti a zveľaduje ho prostredníctvom starostlivosti o zeleň. Každý kto pestuje kvety, stará sa o kríky - nielen pre seba. Prihlásiť však môže suseda, priateľa, či známeho aj niekto iný. Aj ten, koho nejaká predzáhradka v Ťahanovciach jednoducho upúta.

Podmienkou je, aby sa predzáhradka nachádzala v mestskej časti Košice-Ťahanovce a pred obytným a rodinným domom.

Kritériá súťaže:

Vzhľad predzáhradky počas celého vegetačného obdobia, t. j. striedanie kvitnutia rôznych druhov - trvalá, nie jednorazová starostlivosť, estetický dojem, čistota predzáhradky (odpad, burina a čistota okolia predzáhradky), prvky drobnej záhradnej architektúry. **Hodnotiacia komisia bude všetky prihlásené predzáhradky hodnotiť priebežne v období marec - september.**

ŤAHANOVČAN

Číslo 1.
Apríl
2003

Ťahanovský občasník – Ťahanovčan vydáva Miestny úrad mestskej časti Košice – Ťahanovce, kontakt: Ing. Ján Nigut, tel:055/636 94 28

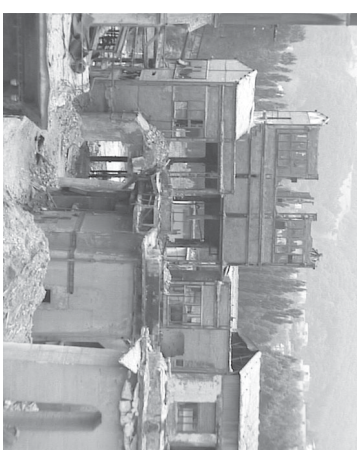
Tento občasník vydávame pre lepšiu informovanosť občanov o dianí v našej Mestskej časti a činnosti samosprávy. Má slúžiť ako zdroj podnetov občanov pre zveľadovanie našej MČ. Schválením v miestnom zastupiteľstve sa podarilo podporiť jeho vydávanie. Uvítame každú iniciatívu a pripomienkovanie vydávania tohto občasníka.

Niečo z histórie Ťahanoviec

Pred I. svetovou vojnou veľa obyvateľov Ťahanoviec odchádzalo za prácou do Severnej Ameriky. Tento trend pokračoval aj v medzivojnovom období.

Ako sme uviedli v minulom čísle nášho spravodaja, prevažná časť obyvateľstva sa zaoberala poľnohospodárstvom. Mimo kat. územia Ťahanovčania hospodárili na pozemkoch nachádzajúcich sa pri Aničke, Pod Hradovom, Pri Barci, Pri Krásnej, Pri prachárni a v Čermeli. Ľudia obhospodárili aj ďalšie pozemky v honoch na území Košíc pod názvami: Cimborky, Hliník, Čičky, Furča, Itatov, Heringés a Vyslnie.

Po II. svetovej vojne dochádza k industrializácii Košíc, čo malo vplyv aj na samotné Ťahanovce. V období rokov 1947-48 bola vybudovaná nová magnézitka. S prevádzkou začali 1. mája 1951.

Pohľad na ruiny kedysi prosperujúcej Jabrtky.

Rudu dopravovali 2 km lanovkou z hane Bankov. Na začiatku poskytovala prácu 150-tim ľuďom väčšinou z našej obce. V roku 1959 bol postavený 115 m vysoký komín. V tom istom roku boli spustené do prevádzky rotačné pece, ktoré spôsobili zánik poľnohospodárskej výroby z dôvodu znečistenia životného prostredia exhalátmi. Po 30 ročnej dlhodobej prosperujúcej prevádzke sa rozhodnutím ministra hospodárstva v roku 1996 vyrába zastavila. Ďra výroby magnézitových produktov v Ťahanovciach sa definitívne skončila. (Ing. Ján Nigut)

Pohľad na bývalé Slovenské magnézitové závody v Ťahanovciach z východu.

Nádej pre Ťahanovce

Koncom marca roku 2003 sa v Ostrave konala prezentácia prác venovaných riešeniu tzv. hneďých plôch (nevyužitých opustených, chátrajúcich plôch a priemyselných areálov). Cieľom bolo prezentovať porovnávacie štúdie partnerských miest Katovice, Košice, Miškolc a Ostrava. Seminára sa zúčastnili za Košice pracovník Magistrátu mesta Košice RNDr. Martin Lacko a starosta mestskej časti Košice - Ťahanovce Ing. Jan Farkaš. Na základe doporučení odborníkov mesta Pittsburgh by sa do riešenia spomenutej problematiky mali viac angažovať vysoké školy, ktoré disponujú silným odborným potenciálom. Takýmto spôsobom môžu pomôcť pri hľadani

Miestne zastupiteľstvo

Starosta: Ing. Ján Farkaš, zástupca: Ing. Ján Nigut, kontrolór: Ing. Juraj Mosej, poslanci miestneho zastupiteľstva: Ján Bodnár, Ing. Lucia Forgáčová, Magdaléna Halászová, Viera Kóvetrová, Jozef Lengyel, Ružena Slivová, Jaroslav Železník, JUDr. Karol Železník

Komisie miestneho zastupiteľstva

Finančno-sociálna komisia: Jozef Lengyel -predseda, JUDr. Karol Železník, neposlanec Eva Forraiiová, zapsisovateľka Viera Koščová
Komisia pre verejný poriadok a PO: Jaroslav Železník - predseda, Magdaléna Halászová, neposlanci: Ing. Andrej Eperleši, Patrik Halász, Ludovít Gronzdi, zapsisovateľ Peter Kasterko
Kultúrno-športová komisia: Viera Kóvetrová -predsedkyňa, Magdaléna Halászová, neposlanci Lenka Magyarová, Vincenc Tresa, zapsisovateľka Jarmila Naveľišová
Komisia pre ŽP a výstavbu: Ján Bochrár - predseda, Ružena Slivová, Ing. Lucia Forgáčová, neposlanci Štefan Derján, zapsisovateľka Ing. Kristína Tothová (Mária Cuchlová)

Bývalá Plotača

Materská škola (MŠ) má kapacitu 48 detí. V skutočnosti je v školskom roku 2002/2003 zapísaných 53 detí. Deti sú podľa veku rozdelené do troch tried. Prvú triedu navštevujú dvojičtrojročné deti, ktorých je 17. Druhú triedu navštevuje 16 štvor- až päťročných detí. Na viac detí chodí do tretej triedy, sú to päť- až šesťročné deti. Tých je 20, z toho tri deti majú odklad

MATERSKÁ ŠKOLA

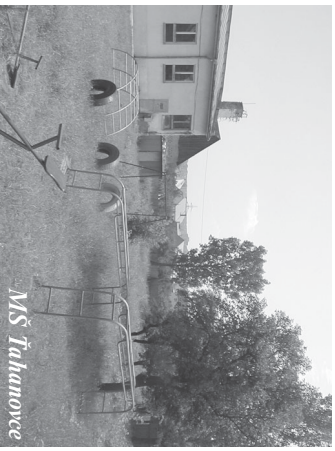
školskej dochádzky.

Personal MŠ tvorí šesť pedagogických a dve nepedagogické pracovníčky. Pedagogické pracovníčky majú na starosti prácu s deťmi. Deťom v každej triede sa venujú dve učiteľky. Medzi nepedagogické sily patrí upratovačka a školníčka. Maju na starosti upratovanie, čistotu zariadenia a ostatné pomocné práce.

Nakoľko MŠ nemá kuchyňu, strava pre deti sa nosí zo ZŠ.

MŠ má medzi rodičmi dobrú povesť, deti sem radi chodia.

Vzhľadom na menší počet detí v porovnaní s ostatnými školkami, učiteľky sa môžu viac venovať každému dieťaťu. Násť detí do MŠ je každý deň od 6.00 do 8.00. Odchod detí domov je medzi 15.00 - 16.30 hod. Deti do- stávajú stravu 3x denne: desiatka, obed a olovrant. Doplnudla sa okrem krátkého cvičenia až pobytu vonku venujú aj rôznym didaktickým aktivitám. Každý rok sa v MŠ konajú rôzne akcie, napr. december - posedenie pri jedlic-ke; február - karneval; jún - MDD; máj

MŠ Ľahanovce

- Deň matiek.

Okrem toho sa každý rok zúčastňu- jeme olympiády, súťaže v speve, školy v prírode, plaveckého výcviku a vyňar- nej súťaže.

Deti vystupujú s programom pri rôz- ných akciách usporiadaných MU - napr. pri príležitosti Dňa matiek, pri príležitosti mesiaca október - mesiaca učty k starším.

Počas zimných a jarných prázdnin je škôlka v prevádzke podľa potreby. Počas letných prázdnin je škôlka v prevádzke 2 - 4 týždne.

Marta Hrušková, Jarmila Nevelšová

Prestížne japonské ocenenie

Veľa dokázali ľahanovskí žiaci pri ochrane prostredia

Práve tento mesiac sa opäť vyberú žiaci zo Základnej školy na Želarskej k Hornádu - presne na 138. kilometer od prameňa - nad Jarok. Zmerajú kvalitu vody pri našej obci. Za pomoci špeciálnej výbavy zistia stav dusična- nov, fosforečnanov a amoniakov v Hor- náde. Výsledky postúpia na rozbor Technickej univerzite v Košiciach. Ďalšie merania vykonajú vždy raz za

Základná škola na Želarskej ulici v Ľahanovciach

dva týždne - až do novembra. Robia tak už siedmy rok. Ich práca sa stala súčasťou o medzinárodneho projektu Staram sa o svoju riekku, ktorý získal prestížnu cenu japonskej nadácie Sasakawa Peace Foundation.

„Destičky a destičky našich detí tak na vlastnej koži zažívajú starostlivosť o životné prostredie.“ vraví koordinátorka projektu zástupkyňa Mgr. Marta Šmihulová. Spolupráca s iniciátorom projektu Občianskym združením Sosna priniesla škole Cenu riecky za monitorovanie vody v povodí Hornádu. A aká voda vlastne tečie popri našej obci? Hovorí opäť pani Šmihulová: „Jej stav sa, chvalabohu, zlepšuje. A to predovšetkým tým, že už funguje kanalizácia v Ľahanovciach a v obciach v hornom toku. Ak kvalita vody v roku 1997 vykazovala tretí zo štvor- stupňovej škály znečistenia, v súčasnosti sa zlepšila na druhý stupeň.“

Merat vodu a pritom nevydiť neporiadok na brehu? To pre žiakov ZŠ Želarska neprichádza do úvahy! V mieste merania žiaci 8.B s triednou učiteľkou RNDr. Kamilou Bujalkovou neďavno vyberali tri igelitové vrecia odpadů. Aji tu sa situ- ácia zlepšila. Vlni terajší šiestaci museli odstrániť raz toľko nečistôt. Zlá situácia je tesne pri vode, kde sa v neskosenej tráve zachytáva odpad, ktorý naplávajú Hornád. Sčítať ou v ýchovy k zdrávemu prostrediu patrí aj stravovanie. ZŠ Želarska sa zapojila do projektu Zdravé školy. Spolu pripravili pre žiakov ochutnávku zdravých jedál, na ktorú boli pozvaní i predškôlaci z materskej školy.

Správne poplatky

Vyberané MČ Košice – Ľahanovce na základe zákona NR SR č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov

Sadzobník správnych poplatkov	
osvedčenie podpisu na listine	30.-Sk pol. 3a
osvedčenie listiny (1 strana)	50.-Sk pol. 2b)
listina o určení súpisného čísla	50.-Sk pol. 2a)
listina o určení orientačného čísla	50.-Sk pol. 2a)
povolenie na predaj	50.-Sk pol. 2a)
potvrdenie o trvalom pobyte	100.-Sk pol. 8
potvrdenie o stave	50.-Sk pol. 2a)
potvrdenie o sťahovaní	50.-Sk pol. 2a)
potvrdenie o postavení rod. domu	50.-Sk pol. 2a)
osvedčenie pre notára	50.-Sk pol. 2a)

**Nájdete nás aj na internetovej adrese:
www.tahanovce.host.sk**

Európska únia - možnosti občana

Európska únia je výzvou pre nás všet- kých, preto nenechajte za seba rozhod- nuť iných!

16. a 17. mája tohto roku budete mať možnosť využiť svoj hlas a vyjadriť svoj postoj k začleneniu Slovenska do zoskupenia vyspelých európskych štá- tov.

Po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie budeme súčasťou

umožní využívať hospodárske a sociálne výhody, a to rovnakou mie- rou na centrálnej a regionálnej úrov- ni. Bohatsie regióny v tomto spo- čenstve pomáhajú zvyšovať životnú úroveň chudobnejších. Nenechajme si ujsť túto príležitosť a nájdime si čas na účasť v referende, pretože kaž- dý hlas rozhodne.

Čo priniesie vstup SR do EÚ študen- tom?

Po vstupe Slovenska do EÚ sa všetci staneme občanmi EÚ a títo majú právo študovať, vzdelávať sa, pripravovať sa na budúce povolanie alebo uskutoč- ňovať výskum vo všetkých členských štátoch EÚ. Jednou podmienkou je, aby boli prijatí na zvolené štúdium podľa kritérií, ktoré si stanoví vzde- ľávacia inštitúcia sama.

Čo priniesie vstup do EÚ nášmu Slo- vensku?

Vstupom do EÚ sa Slovensko pripoji

k najväčšiemu ekonomickému zoskupu- niu na svete s 380 miliónmi obyvateľov, čo priniesie rast výroby, investícií a obchodu posilnením dôveryhodnosti slovenskej ekonomiky.

Po vstupe do únie bude musieť Slo- venská republika platiť členské príspevky. Nepojdu potom naše dane na platy byrokratov z Bruselu?

Slovensko bude ako jeden z nových členov a krajina s nižšou hospodárskou výkonnosťou tzv. čistým príjmom zdrojov z EÚ. Zo znamená, že zo štrukt- urálnych fondov dostane viac peňazí, ako do únie bude musieť prispieť. Už v súčasnosti získava Slovensko zdroje na projekty z fondov PHARE, ISPA a SAPARD, ktoré sú určené pre kandi- dátske krajiny.

Ako ovlivní vstup SR do EÚ mož- nosti bežného občana?

Po vstupe SR do EÚ sa slovenskej eko- nomike takmer úplne spísť stupňa výho- dy vyplývajúce z členstva v tomto zoskupení štátov. Pôjde o úplné odstrá- nenie bariér v obchode s tovarom, o postupné odstránenie prekážok v poskytovaní služieb, po stanovenom prechodnom období budú môcť Slováci voľne pracovať vo všetkých ostatných krajinách únie a úplne sa zliberalizuje kapitálový trh.

Nehrozí, že všetci mladí ľudia a tí

najšikovnejší, čo niečo dokážu, nám potom odídu do zahraničia a tu nezos- tane nikto schopný?

Nie. Toto riziko by malo byť obmedze- né prílhom zahraničných investícií a záujmom týchto investorov o najlepších odborníkov. Aj koncepcia prechodných období na pohyb pracovných síl znižuje riziko úniku mozgov. Navyše, podľa odhadu rôznych inštitúcií môže západ- ná Európa očakávať výraznejší nárast počtu pracovníkov z nových členských štátov len v prvých rokoch, potom bude ich motivácia hľadať prácu na „boba- tom Západe“ klesať.

Nebude slobodný pohyb kapitálu znamenať, že sem prídu Západňari a všetko skúpia?

Rozdiely v kúpnej sile našich občanov a občanov EÚ sú naozaj značné. Náhly vstup na nové trhy a snaha získať nemovitosti by mohli spôsobiť okam- žitý nárast cien. Preto sa v tomto smere budú chrániť noví členovia prechodný- mi obdobiami. Slovensko si vyjednało sedemročné prechodné obdobie na ná- kup poľnohospodárskej a lesnej pôdy, ktoré má zabrániť špekulatívnym náku- pom pôdy zo strany cudzincov. Tí, čo majú záujem farmaričiť na Slovensku, sú vítaní, podmienkou je však trojročný pobyt a podnikanie na pôde a jej obrá- banie.

Zdroj: Úrad vlády SR, krátené, pripra- vil *Ing. J.Nisari*